ОСТАННІ НОВИНИ
22:01 Незвичайна намазка: ідеальна до чорного хліба із салом
21:31 На своє 80-річчя Дональд Трамп отримає бій у клітці та подарунки з Німеччини: що готує канцлер Фрідріх Мерц
21:01 Міф про порожній шлунок перед сном зруйновано: що радять вчені
20:35 Боронив Україну чотири роки й нещодавно дізнався, що стане батьком: на фронті поліг воїн з Рівненщини
20:06 Україна жорстко відповіла США на нові звинувачення щодо «біолабораторій»
20:06 Ситний суп з реберець та молодої капусти: смачна вечеря для всієї родини
19:52 Майже 7 гривень за кілометр: в Україні заговорили про запровадження платних

ЖИТТЄВІ ІСТОРІЇ

Любов вилікувала всі хвороби: дочка загиблого бійця АТО стала мамою для дівчинки, яку в дитбудинку вважали безперспективною

6:30 — 1 серпня 2021

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

> *— Впевнена, батько підтримав би моє рішення,* — каже **Катерина Боняківська, донька загиблого в російсько-українській війні художника Валерія Боняківського**, обціловуючи свою «солодку булочку». Це лише один з епітетів, якими вона називає донечку. — *Мене вся родина й близькі друзі підтримали. Не зрозумів лише чоловік, з яким ми два з половиною роки прожили в цивільному шлюбі. Я не могла завагітніти. Причина цього крилася не в мені, але на те, щоб взяти в сім'ю прийомну дитину, чоловік не погоджувався. Ми розлучилися. Однак думка про малюка з дитбудинку мене не відпускала.*

«Неконтактна, погляду не тримає, не лепече»

Катя цілий рік виношувала мрію стати мамою для дитини-сироти. Зрештою звернулася в районну службу у справах дітей, де їй розповіли, з чого вона має починати. Насамперед потрібно було зібрати пакет необхідних документів, у тому числі пройти медкомісію. Далі — навчання в школі прийомних батьків/опікунів/усиновителів. Після її закінчення психолог дав висновок-рекомендацію щодо психологічної готовності взяти дитину-сироту. Адже без цього у районній службі потенційного усиновлювача на облік не ставлять.

Відтоді двічі на тиждень з обласної служби жінка стала отримувати дані про відмовних діток у віці від одного до семи років.

— Дівчинку Аню, на яку я звернула увагу, Кременчуцький обласний спеціалізований дитячий будинок додав у базу на всиновлення у січні цього року, — розповідає Катерина Боняківська. — *Більше ніж через рік після народження! Така практика в більшості випадків не суперечить законодавству, але я переконана, що цей строк занадто довгий, тому що гальмується процес розумового, емоційного та фізичного розвитку дітей, яких залишили біологічні батьки, зменшуються їхні шанси стати повноцінними громадянами суспільства. Дуже добре, що уряд схвалив нещодавно запропоновані Міністерством соціальної політики редакції до деяких законодавчих актів України. Документом, зокрема, передбачено скорочення до шести тижнів терміну, протягом якого можна усиновити дитину, яку залишили в пологовому будинку і на яку мати написала згоду на усиновлення.*

Відкинувши неминучі в цьому випадку сумніви, жінка зважилась на ближче знайомство з дитиною. Взяла направлення в заклад. Накупила іграшок, смаколиків…

«Неконтактна, погляду не тримає, не лепече», — охарактеризувала дитину медсестра при першому знайомстві, яке, зважаючи на карантинні обмеження, пройшло на місці у відеоформаті.

— Моя донечка мала всі шанси опинитися згодом в інтернаті, так і не дочекавшись усиновлення чи оформлення опіки над нею, — продовжує Катя. — *Тим паче дві родини переді мною відмовились від неї, дізнавшись про її численні діагнози. Але я працювала вихователем у дитсадку з особливими дітьми й одразу зауважила, що аутизмом Аня не страждає, як було записано в її історії хвороби. Просто педагогічно занедбана.*

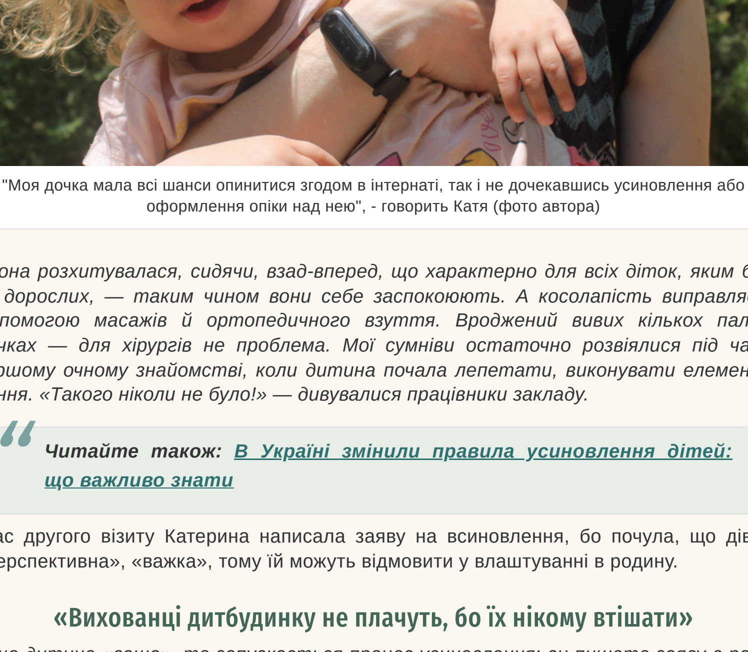

"Моя дочка мала всі шанси опинитися згодом в інтернаті, так і не дочекавшись усиновлення або оформлення опіки над нею", - говорить Катя (фото автора)

Так, вона розхитувалася, сидячи, взад-вперед, що характерно для всіх діток, яким бракує уваги дорослих, — таким чином вони себе заспокоюють. А косолапість виправляється за допомогою масажів й ортопедичного взуття. Вроджений вивих кількох пальчиків на ручках — для хірургів не проблема. Мої сумніви остаточно розвіялися під час гри на першому очному знайомстві, коли дитина почала лепетати, виконувати елементарні прохання. «Такого ніколи не було!» — дивувалися працівники закладу.

> ***Читайте також:*** ***[В Україні змінили правила усиновлення дітей: що важливо знати]***

Під час другого візиту Катерина написала заяву на всиновлення, бо почула, що дівчинка «безперспективна», «важка», тому їй можуть відмовити у влаштуванні в родину.

«Вихованці дитбудинку не плачуть, бо їх нікому втішати»

— Якщо дитина «ваша», то запускається процес усиновлення: ви пишете заяву в районну службу, де знаходиться заклад, і відвідуєте малюка за домовленістю з медперсоналом дитбудинку, — продовжує Катерина. — *Я приїжджала до Ані щотижня, по четвергах. І поверталася додому в сльозах, бо стала прив'язуватися до дівчинки-сироти й розлука з нею давалася важко. Тим часом служба у справах дітей підготувала висновок про доцільність усиновлення. Я найняла адвоката, щоб він зайнявся судовими формальностями без моєї участі. І 16 квітня, майже через рік від початку цієї затії, стала мамою. Автозаводський районний суд Кременчука всього за годину виніс ухвалу про всиновлення Ані. Це найщасливіший день мого життя.*

Те, що жінка неодружена, для процедури не є перешкодою. Головне, щоб її дохід (чи дохід подружжя) був не меншим у сумі за мінімальний розмір, встановлений на дорослу особу й на дитину. Важливий також достатній розмір житлової площі, навіть якщо вона орендована.

21 травня, щойно рішення суду набуло чинності, Катерина Боняківська забрала свою донечку додому.

— Це був дуже хвилюючий момент, — пригадує жінка. — *У дитбудинку знаходиться понад 80 дітлахів, позбавлених батьківського піклування, віком до шести років. З різних обставин: когось вилучили з сім'ї соціальні служби, чиїсь батьки переживають скруту чи поїхали на заробітки за кордон, і вони не підлягають усиновленню. Є одразу четверо дітей з однієї родини, яких не можна розлучати. У відношенні до когось, як до моєї Ані, матері ще в пологовому будинку дали згоду на всиновлення. Але кожен з них — кожен! — чекає, що хтось його звідти забере. Якби ви знали, як же старшенькі намагаються сподобатися відвідувачам! Усім своїм видом наче промовляють: «Подивися, який я хороший!» Ніколи не забуду їхніх поглядів, якими вони проводжали нас із Анею. У них читалося: «Як же їй пощастило!»*

В дитбудинку Аня прожила півтора року

— Що вас вразило у цьому державному дитячому закладі?

— Тиша. По ідеї, в ньому мало б бути гамірно, але діти там не плачуть, навіть коли їм роблять уколи. А кому їм жалітися? Хто витре їхні слізки? У дитбудинку зразкова чистота, діти помиті, нагодовані, мають іграшки. Тобто базовими потребами забезпечені на сто відсотків. Але… Їх не носять на руках, не обнімають, не заціловують… Одне слово, вони позбавлені позитивних емоцій. Вони відстають у фізичному й розумовому розвитку, бо персонал не має змоги приділяти їм достатньо уваги. Аня, наприклад, до тих пір, поки я не стала приїздити до неї, в основному лежала і бавилася брязкальцями. У рік з лишком! До того ж часу на прогулянку її вивозили в колясці, годували перетертою їжею…

Позитивні емоції зцілюють (фото з сімейного альбому)

Тому Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей передбачає не просто закриття дитячих будинків й інтернатів, а передусім створення умов, за яких дитина зростатиме у сімейному або наближеному до нього середовищі. Інтернатні заклади зникнуть, коли туди не буде кого влаштовувати!

> ***Читайте також:*** ***[Недитячий скандал на Миколаївщині: вихованку школи-інтернату насильно позбавили дитини]***

«У доньки ще лишається звичка ховати іграшки — боїться, щоб їх ніхто не забрав»

— Адаптація до нових умов дитині давалась важко. Найскладнішими були перші два тижні вдома, які співпали з прорізуванням зубок, — продовжує Катя. — *Аня спочатку влаштовувала такі істерики, що я не знала, що робити. Вона заспокоювалася, б'ючи себе по голові! Прокидалася за ніч по вісімнадцять (!) разів у якомусь страху. Щоб утихомирити донечку, я гладила її по спинці, примовляючи: «Тихо, мама поряд». Лише на третій тиждень дитина перестала боятися знову залишитись одною. Хоча й зараз даю їй ще ліки для зміцнення нервової системи.*

Чесно кажучи, багато чого у процесах, які супроводжують всиновлення, для мене не зрозуміло. Наприклад, згідно із законодавством, медичні огляди дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, здійснюються двічі на рік. У разі потреби їх беруть на диспансерний облік, забезпечують своєчасне лікування та корекцію фізичного розвитку. Але чомусь замість цього за рік моїй дитині зробили лише один огляд, у 12 місяців, після чого було знято кілька важких діагнозів, поставлених при народженні. Вважаю, це втрачений час у плані розвитку й реабілітації дитини.

— Чи помітні вже позитивні зміни у поведінці донечки?

— Насамперед ми полікували Ані запущені стоматит, ГРВІ й отит, з якими дитина жила невідомо скільки. Бо коли я зателефонувала з цього приводу в дитбудинок, там сказали, що в них уся група така.

Аня стала вже домашньою: капризує й перебирає їжею. Спочатку, коли саджала її за стіл, вона покірно складала на нього руки, нахиляла голівку, щоб я пов'язала слинявчик, і просто відкривала ротик, у який можна було класти будь-що з харчів. Тепер м'який сир вона може з'їсти, лишень коли дуже голодна. Гречана й рисова каші для неї не існують. При слові «кабачкова ікра», яка постійно є у раціоні вихованців дитбудинку, її пересмикує. Віддає перевагу вівсянці й булгуру. А парові котлети й соки їй смакують найбільше. За три тижні плюс два сантиметри зросту й майже кілограм ваги!

Донечка обожнює проводити час на ігровому майданчику в парку й не любить, коли її возять у колясці, бо то з її минулого життя. Перестала боятися різких рухів, від яких одразу втягувала голову в плечі. У неї почав формуватися лексикон. А головне — з'явився сміх, і вона навчилася обніматися.

Аня обожнює проводити час на ігровому майданчику в парку (фото з сімейного альбому)

Поки що лишається звичка ховати іграшки у шухляду, бо в групі з шістнадцяти дітей кожен тягнув їх собі, намагаючись привласнити… І ще боїться ходити по траві — мабуть, це те, чого ніколи в її житті не було.

Катя каже, що вони з донечкою поки лиш вивчають характер одна одної, пристосовуються жити разом, але обидві купаються у атмосфері безумовного щастя. Доглядати за дитиною їй допомагають молодша сестра й мама. Звісно, зізнається, буває важко, іноді руки опускаються. Та все поступово вирішується. А заповітне слово «мама» згладжує всі кути.

— Ви скажете дитині, коли вона підросте, правду про історію її появи у вас?

— Я не побоялася сказати цю правду зараз і нічого не буду приховувати від Ані надалі. На курсах для майбутніх усиновителів і прийомних батьків на цьому особливо акцентують увагу. Бо якщо приховати від дитини справжню історію, вона, коли дізнається про неї, переживатиме це дуже тяжко. У віці 4—5 років якраз час вести такі розмови. Я постараюся донести Ані, що покинуті біологічними матерями діти нічим не гірші за інших і що вони так само заслуговують на любов, на власний дім і гідні умови життя, як і будь-хто. Обніму й розцілую…

— Усиновлення дитини-сироти — її найкраще майбутнє, — говорить **міністерка соціальної політики України Марина Лазебна**. — *Я дуже рада, що відтепер в Ані є любляча мама, яка оточила її ласкою й турботою. Кожна дитина, повернута у сім'ю або влаштована до сімейних форм виховання, — уже перемога.*

За три тижні дитина додала два сантиметри зросту та майже кілограм ваги (фото з сімейного альбому)

Тому Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей передбачає не просто закриття дитячих будинків й інтернатів, а передусім створення умов, за яких дитина зростатиме у сімейному або наближеному до нього середовищі. І націлена вона перш за все на раннє виявлення молодих сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальної допомоги, на створення мережі центрів матері та дитини в кожному районі. Сподіваємось, що завдяки реалізації цієї програми кількість дітей віком до трьох років, влаштованих до дитячих будинків, почне поступово скорочуватися, а з 2024 року оформлення малюків до таких закладів припиниться (окрім тих, хто потребує паліативного догляду).

Ми також ініціювали збільшення розміру матеріальної допомоги при народженні або усиновленні дитини до 50 тисяч гривень.

P. S. В Україні понад 69 тисяч дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування, 17 тисяч з яких мають право на усиновлення. За минулий рік було усиновлено лише 1 239 маленьких українців.

На фото в заголовку: «Донечка обожнює проводити час на ігровому майданчику в парку й не любить, коли її возять у колясці, бо то з її минулого життя», — каже Катерина (фото надано Катериною Боняківською)

Читайте нас у [Facebook]

5685

До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українська балістика на підході: коли можливі удари по москві
Міф про порожній шлунок перед сном зруйновано: що радять вчені
Смертельна стрілянина в Києві: стали відомі подробиці трагедії
Кличко вперше заговорив про особисте життя і нові стосунки: «Є проблема»

Новини партнерів

Мапа сайту
Новини | Україна | Політика | Гроші | Події
Світ | Пряма лінія | Блоги | Спорт | Футбол
Культура | Шоу-бізнес | Фігурка дня | Суспільство | Стиль життя
Книга рецептів | Люди та звірі | Життєві історії | 25 років потому
Історія сучасності | Наука та технології | Клуб споживачів | Запитайте у Фактів